

Verejné tajomstvá

Úkladná vražda

MIROSLAV
FABRICIUS

Pohľad na Ružomberok
z vrchu Mních, v pozadí
Tlstá hora (1900)

Zdroj: Liptovské múzeum
v Ružomberku / Identifikačný kód: urn:nbn:sk:cair-ko24f9d

Licencia: Public Domain

Fabricius, Miroslav. Ružomerský medveď. *Historia*, 2020, 19, 3, pp. 29–43. Roku 1908 vzrušil obyvateľov Ružomberka hrozný nález. Z vôd Váhu vylovili zmasakrovanú mýtvolu bez hlavy a končatín. Pitvu uskutočnili miestni lekári, pričom skonštatovali, že mŕtvym bol zdravý a silný mladík, ktorého niekto zavraždil. Pochovali ho na miestnom cintoríne. O niekoľko dní sa ukázalo, že to bolo torzo medveďa, ktorého poľovníci grófa Otta Seefrieda hodili do Váhu. Na svete bol škandál. O udalosti sa písalo nielen v monarchii, ale zmienila sa o nej tlač v celej Európe i v Amerike. Motív zámery medveďa za človeka sa nielenže dočkal literárneho spracovania v podobe veršovaných frašiek, ale z ružomerského medveďa sa stalo i politikum.

Key words: Uhorsko, Ružomberok (Rózsashegy, Rosenberg), Otto Seefried, Zoltán Pereszlényi, škandál

DOI: <https://doi.org/10.31577/historia.2020.19.3.4>

Ružomerský medveď¹

*Was soll ich machen?
– Ich muss Lachen
Framm*

Oslovenie Múzy

Múzo milá, vstávaj, záster si opáš a habarku
vezmi, zatrep kávy – ach, to je ambrosia!
Ja sa posilniť chcem, lebo mám na Vraníkoví cválať
hen na Olymp a sekať hexa – a pentametre.
Pozri-že, Múzo milá, koľká hrdinom kyne sláva

v Rôzbregu² meste, ktorí múdrosti našli kameň.
To spievať, to chcem, ty pomôž mi zmorovať epos,
keď hrdinov zvečním, vrúci ti dám v čelo bozk.

Spev I. Búra

Od Krstej hory³ nesú sa čierňavy a sparou zmdlené klonia sa kvetiny.
Príroda jak by prestávala dýchať a chystala sa ku príchodu hrôzy.

Zamĺkly vtáčky, ani šustu lístka,
len tá praž slnka a na druhej strane oblohy mračná vždy vyššie vstávajú.
Pomaly začnú triasť sa stromov listy,
plamenné slnce zavalia mráky,
zatmie sa vôkol ako na súmraku.
Pečlivá kvočka prace drobné deti s veľikým spechom zo dvora pod kvoľňu –
a sotva skryje pod kriedla kuriatka,
studený vetor bleskorýchle zmetie prach s cesty vzhôru, sohne pevné stro-
my,
vrátami treskne a – zase zatíchnu.
Tá chvíľka tichá desivá je veľmi.